

DACIA

2 Lei

Redacția și administrația:

Timișoara I.

Str. Lovinici No. 2

Telefon:

Redacția și administrația 12-88

Tipografia 14-69

Ziarul de afirmare românească al Ținutului Timiș — Apare sub egida Astei Bănățene

Șefredactor:
ROMULUS P. ROȘU

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei. Pentru
țărani, preoți și învățători 300 lei.
Pentru întreprinderi 2000 lei.

Director administrativ:
Dr. NICOLAE ILIEȘIU

Contra alarmismului

Îngrijorarea populației față de evenimentele ce se petrec în imediata noastră apropiere, are o explicație plausibilă până la un anumit punct, până la o anumită limită.

E foarte firesc că, oricât sânge rece am impune judecății noastre, o știre alarmantă, sugerată cu un anumit scop, să ne clatine termitatea și calmul. Pre-dispoziția omului de a accepta fără prea mult control știrile ce prind aripi tocmai în situații speciale, așa cum sunt stările de azi, sunt caracteristice vremurilor pe cari le trăim, și nici când nu vom găsi colportori mai numeroși, ca și acum chiar dacă nu-i vom întreba asupra noutăților ce se petrec în lumea mare, totdeauna afabili și bine informați, ei se vor destăinui.

Acești atotștiutori au antene ce se întind până la mari îndepărtări și secretele cele mai grozave ni le șoptesc la ureche, în chip de confidențe strict personale.

Dacă am încerca să-i categorisim, am putea forma vre-o trei grupe.

În primul rând sunt alarmiștii sentimentali, cari se pretează la orice, pentru a satisface o chemare ce pornește din atavism. Mai periculoși sunt cei din grupa doua, cari înarmați fiind cu un defetism de circumstanță, îi întâlnim pretutindeni, în tramvai, la cafenea, pe stradă, etc., și cu o înfățișare ce exteriorizează tot pesimismul ultimului secol, ei ne vor vorbi de situații dezastruoase, de pericolele ce ne pândesc, de forța cutărui stat, de insuficiențele altora, și atâtea alte combinații, cari bineînțeles se soldează toate în detrimentul țării. Sunt foarte numeroși aceștia, și punctul lor de reper este credința pe care o avem în destinul și puterea neamului nostru. Rânduri foarte groase formează și a treia categorie: cei practici. Dacă veți auzi că a dispărut de pe piață cutare aliment de prima necesitate, să nu vă întristați, ei vă vor da, făcând uz de discreție, adresa de care aveți nevoie.

Oricare ar fi interesul ce stă la baza criminalității lor acțiuni, consecințele sunt incalculabile dacă dăm drum liber tuturor fantasmagoriilor.

Pentru a le reteza avântul, guvernul, dintr'un înalt patriotism și pentru liniștea populației a luat măsuri drastice împotriva tuturor celor ce ar contraveni la disciplina și ordinea de care trebuie să dea dovadă fiecare cetățean.

Imperativul ceasului de față este atitudine calmă. Să nu ne pierdem capul dând curs șoaptelor, pentru că minciuna ne va sdruncina încrederea în propriile noastre forțe. Și în vremuri grele, pe ce altceva ne-am putea bizui, decât pe noi înșine.

ROMULUS P. ROȘU

Situația pe frontul de Vest

Atacurile franceze au continuat să realizeze
progrese serioase

Mișcarea de ofensivă germană a fost abandonată

Paris, 13 (Rador). — Havas: Peste noapte, trupele franceze s'au mărginit să amenajeze terenul ocupat în teritoriul german, în urma operațiunilor rodnice începute Duminică la Răsărit de confluența între Saar și Biles. Cu toată importanța rezultatelor dobândite, nu se poate vorbi decât despre acțiuni de amănunt, caracterizate — ce-i drept printr'o înaintare vizibilă pe un front larg, dar care nu pun încă în mișcare ansamblul trupelor îngrămădite în această regiune, ci numai elementelor lor de recunoaștere, susținute de avangardă.

Mișcarea se desfășoară simțitor, la Răsărit de importantul centru Saarbrücken, care este de altfel ușor ocultat pe la dreapta.

Trebuie menționat faptul, că linia Siegfried se găsește în această regiune tocmai la vreo 10 km. spre Nord și că linia fortificată germană care se întinde în dosul orașului Saarbrücken, pre-

zintă totuși un fel de deschizătură în care se găsește al doilea sistem de fortificații. Cât despre mișcarea ofensivă, schițată de germani la extremitatea Occidentală a frontului de pe Moselle, în regiunea Sierck, ea n'a fost continuată.

A fost doar o mică luptă de diversivne, care nu se poate compara cu mișcarea avangardelor franceze, în partea centrală a frontului.

Paris, 13 (Rador). — Agenția Havas transmite următorul comunicat al marului stat major francez de Marți dimineața: „Noaptea a fost calmă, pe tot ansamblul frontului.”

Paris, 13 (Rador). — Havas transmite comunicatul din 11 Septembrie seara: Cu toate rezistențele inamicului atacurile noastre au continuat să realizeze progrese serioase, pe un front de aproape 20 km, la Est de Saar.

Recensământul copiilor până la 7 ani

— O măsură care nu trebuie interpretată greșit —

TIMIȘOARA, 13. — Rezidența Regală a Ținutului Timiș a îndrumat autoritățile în subordine să facă recensământul copiilor până la 7 ani, în toate orașele și comunele din ținut.

Măsura aceasta, în vremurile de azi, nu trebuie să urmească pe nimeni. De asemenea, ea nu trebuie interpretată greșit, și nu trebuie să alarmeze pe nimeni. Măsuri pentru protecția copiilor, cari sunt viitorul unui neam, au luat din timp nu numai țările beligerante, ci și țările neutre, pentru că în starea de

nesiguranță generală de azi, aceste măsuri se impun cu putere elementară.

Parinții copiilor sub 7 ani sunt solicitați deci să-și păstreze tot calmul și să ajute autoritățile locale la întocmirea exactă a recensământului ordonat.

Autoritățile sunt obligate să știe, în caz de nevoie, câți copii trebuie puși la adăpost, în ce număr și unde trebuie adăpostiți acești copii. Recensământul ordonat se poate executa în condiții bune de rapiditate și de precizie numai cu concursul părinților.

UNGARIA A ADOPTAT o atitudine de strictă observare a evenimentelor

Budapesta, 13 (Rador). — Cercurile diplomatice ungare — notează corespondentul Agenției Havas — urmăresc cu atenție desfășurarea luptei începută între Germania, pe de o parte, și Anglia, Franța și Polonia pe de altă parte. Ele urmăresc în deosebi fazele conflictului germano-polon.

În această privință se subliniază că în ciuda primelor succese germane, bătă-

lia hotărâtoare nu s'a dat încă.

Presa ungară, cu excepția câtorva ziare, relevă rezistența poloneză, socotind că retragerea trupelor poloneze este de fapt o retragere strategică.

Cât privește atitudinea Ungariei, din cele ce se spun în cercurile diplomatice reiese că nici o schimbare nu pare că va interveni și că Ungaria se va mărgini la o atitudine de strictă observare a evenimentelor.

Va putea Președintele Roosevelt să modifice legea neutralității

Washington, 13 (Rador). — Agenția Stefani transmite: Președintele Roosevelt s'a înapoiat la Washington. El a avut imediat constătuiri cu Hull, ministrul de externe, cu Farley, ministrul poștelor, care a făcut nu de mult o călătorie în Europa, cum și cu alți membri ai guvernului, examinând împreună cu ei situația internațională. Opoziția categorică manifestată de senatorul Borah și de alți senatori, față de reforma legii neutralității, l-a contrariat mult pe Roosevelt, care speră că parlamentul se va alia în unanimitate la politica sa. De altfel, această opoziție se întinde repede: mai mulți senatori au și făcut apel la public, cerându-i să susțină eforturile lor împotriva unei reforme care ar putea atrage Statele Unite în război.

Bubuituri în strămtarea Gibraltarului

Algeiras, 13 (Rador). — Agenția Cifra anunță: Luni noapte la ora 0.20 s'au auzit la Algeiras bubuiturile tunurilor din bateriile dela Gibraltar, care au tras împotriva unui vapor de comerț olandez, care a refuzat să se oprească, deși a fost somat de vasele însărcinate cu controlul contrabandelor de război. Alte bubuituri s'au auzit deasemeni dinspre Răsărit, loviturile de tun fiind trase de vasele britanice din serviciul controlului transporturilor.

Toate republicile americane vor participa la conferința dela Panama

Washington, 13 (Rador). — DEPARTAMENTUL DE STAT ANUNȚĂ, CĂ TOATE CELE 21 DE REPUBLICI AMERICANE AU ACCEPTAT SĂ PARTICIPE LA CONFERINȚA DELA PANAMA, PENTRU A FORMA UN BLOC A NEUTRILOR. DELEGAȚII STATELOR VA FI PREZIDATA DE WELLS, SUBSECRETAR DE STAT LA MINISTERUL EXTERNELOR.

Bursa din Newyork a înregistrat noi urcări

Washington, 13 (Rador). — Ministerul Marinei a comandat construirea a 20 de vase de transport de câte 14.000 tone. Alte 20 de vase de acest fel sunt în curs de construcție.

Deva în ritmul vremurilor noi

Capitala județului Hunedoara are o situațiune specială, care diferă mult de alte capitale județene. Dacă — în majoritatea covârșitoare a județelor — capitala este nu numai centrul administrativ, ci și economic și cultural, în județul Hunedara situațiunea se schimbă. Bradul, Petroșeni, Lupeni, Curigul sunt importante centre industriale; Hațegul, Orăștia și Ilia agricole, ca să amintim numai pe cele mai principale, iar Deva centru administrativ și cultural.

Această descentralizare impusă de împrejurările geografice, a fost o piedică în calea dezvoltării orașului nostru, și fizionomia lui edilitară a rămas staționară. Lucrările de întreținere și întinderea pavajului spre periferie — deși importante — au fost prea modeste, ca să-i imprime o notă de progres edilitar.

Interțiuni laudabile și chiar o seamă de realizări practice, au început numai ultimii ani, cu construcția unui palat modern pentru administrația financiară. Acest început i-a fost de bun augur ca introducerea în dinamica vremurilor noi.

Păruirea pieții, deschiderea străzii către gară și alta în centrul orașului, au fost deziderate vechi cu perspective de realizare puțin ori deloc precise. Toate acestea, și o catedrală de toată frumusețea, sunt în faza de finisaj a lucrărilor, grație concursului oficialității împreună cu cel particular, asupra cărora vom reveni.

Incurajată de aceste importante și frumoase înfăptuiri în serie, opinia publică a orașului nu se mai îndoaie să se apropie timpul realizării și a celei mai principale din condițiunile de dezvoltare a orașului: apeductul și canalizarea.

O discretă vizită a D-lui ministru Dr. C. Băran în orașul nostru, a fost de ajuns ca schițele și scriptele prăfuite în arhivele Primăriei să treacă între altele cari iși așteaptă rezolvarea pe biroul D-lui primar Dr. Gh. Drăgan. Incadrați în Ținutul Timiș, care planuește și alte lucrări edilitare de mare calibru, orașul și județul nostru, au intrat într-o perioadă de dezvoltare, care îndreptățește cele mai optimiste speranțe de îndreptarea greșelilor din trecut, perioada noului ritm de viață, acela al dinamismului constructiv.

I. Miha

Noul orar la primăria Aradului

Arad, 13. — Având în vedere că mai mulți funcționari dela primăria locală au fost concentrați spre a face instrucția militară și dat fiindcă o amânare a lucrărilor administrative nu poate avea loc, d. General Al. Vlad, primarul municipiului nostru a dispus ca începând cu data de 11 Septembrie crt. să fie introdus un nou orar de serviciu, ca astfel treburile primăriei să nu sufere. Noul orar al serviciilor a fost împărțit pe întreaga zi și anume înainte de masă dela orele 7 și jumătate și până la 13 și jumătate și după masă dela orele 4 până la orele 7 seara.

Primăria aduce la cunoștință marelui public care are de a face cu serviciile primăriei că informațiunile se dau particularilor numai între orele 12—13 și jumătate. Cei care se prezintă în alt timp, nu vor putea fi ascultați, iar doleanțele lor nu vor fi satisfăcute în nici un caz. Publicul este rugat să țină socoteală de această dispoziție a conducătorilor municipiului Arad, care caută prin aceste măsuri să fie cât mai la îndemână celor interesați.

DIANA

ne scutește de câduri

Rolul tineretului în zilele grele

STRĂJERII NEAMULUI SUNT GATA LA DATORIE

Inființarea stolurilor extra școlare

Străjeria ctitorie a M. S. Regelui Carol II, întâia școală a organizării tineretului școlar, crescându-l în cultul credinței și al muncii petru Tară și Rege, — a reușit să pregătească generațiile cele mai tinere ale Națiunii, pentru zilele grele.

Străjerii vor înlocui în multe, brațele părinților și fărtaților lor mai mari, cari sunt chemați să vegheze și dacă va fi nevoie, să lupte la hotare.

În acest scop, se lucrează la inființarea și organizarea stolurilor extra școlare.

Stolurile extrașcolare, sunt formate din copii dela 14—18 ani. Ei se vor organiza și vor face diferite specialități pentru a putea fi la îndemână atunci când nevoile anumitor împrejurări o vor cere. Vor da ajutor în caz de atac aerian, ajutând la curățirea terenului, dând primul ajutor răniților, vor colabora cu pompierii la stingerea incendiilor ect.

Deasemeni, le mai revine străjerilor frumosul rol, de a ajuta familiile concentrațiilor și la munca câmpului.

La orașe, străjerii vor face practică la telefoane, telegraf, tramvai, poșta, curieri etc.

În felul acesta, străjeria va satisface misiunii ei și în timpurile grele prin cari trecem.

Se face și pe această cale, un călduros apel către părinții copiilor și dela sate și dela orașe, pentru a-i îndemna și încuraja în rolul lor profund util și superior național, pentru ca generațiilor de aceeași vârstă din războiul întregirii României Mari, să le fie pilda vie a rolului ce trebuie să-l îndeplinească — și aceasta cu atât mai mult, cu cât astăzi organizarea tineretului depășește cu mult trecutul.

Se atrage și pe această cale atenția dlor Comandanți de unități, să-și formeze imediat echipele de specialiști, în cadrul stolurilor extra școlare.

Ultimele numiri de profesori suplینitori în învățământul teoretic și practic din Ținutul Timiș

Sâmbătă 9 Septembrie a. c. au fost completate numirile de suplینitori în învățământul secundar teoretic și practic, prin Rezidența Regală a Ținutului Timiș. Numirile s'au făcut în locurile celor cari au ales în altă parte. Urmează ca și noui numiți să anunțe telegrafic dacă primesc sau nu.

Minodora Găvănescu aj. maestră țeșut la lic. ind. fete Arad.

Pelaghia Bărbulescu (loc lăsat liber de d-ra Găvănescu) maestră supl. de țeșut la gimnaziul ind. casnic Arad, în continuare.

Ing. Vlad Victor lic. de construcții Timișoara, orele de perspectivă, construcții civile și instalații: 12.

Dr. Corneliu Liuba lic. de construcții Timișoara, 1 oră igienă.

Niculescu St. Constantin, lic. de construcții Timișoara: 8 ore Română plus 2 Istorie și lic. ind. băeți, 4 ore Istorie: 14.

Ion D. Dăruială la Orăștie liceul băeți cat. l. română (liberă prin neprezentarea d-lui Zdrenghea).

Barbeș Mihail, lic. ind. băeți Timișoara, 6 ore l. română, în continuare.

Viorica Dumitru Suci, lic. com. băeți

Hațeg cl. III—IV Mixtă de lichidare Istoria și Geogr. 8 plus până la alte dispoziții dexteritățile la fete pentru care nu se pot numi supl. (ed. fiz. 2 ore plus lucru 2 plus gosp. 2).

Ernest Weith dela liceul comercial Hațeg la lic. com. Lipova cat. l. germană (în locul lui Stoica G. Ion renunțat) în cont.

Mircea Petrescu, lic. com. băeți Lugoj cat. istoria, în locul lui Calvasina (renunțat).

Octavian Păcuraru, gimn. ind. băeți Dobra cat. partea literară în locul lui Ionescu M. Constantin neprezentat.

Toma Lichtfuss, lic. com. Hațeg l. germană în locul lui E. Weith, în continuare.

Schäfer Carol, lic. com. băeți Lugoj ore l. franc. (în schimb cu ore din cat. Vasilian dela gimnaziul oerman) în locul lui Băzu Ion neprezentat.

Oțel Ștefan, lic. com. băeți Lugoj, orele de l. italiană în locul lui Băzu Ion neprezentat.

Ștefan Septville, gimnaziul Hunedoara, 2 ore ed. fizică.

Tertler Gertrud, școală normală fete Lugoj, cat. de șt. agricole.

Cerc pastoral în comuna Golești

Daniile credincioșilor pentru înfrumusețarea și bisericii

Teregova, 13. — Cercul pastoral Teregova și-a ținut conferința pastorală anuală în comuna Golești în ziua de 9 Septembrie a. c. Preoții din acest cerc, în frunte cu președintele păr. dr. Traian Coșeriu, au săvârșit sf. liturghie în sobor, biserica fiind plină de credincioși. La priceasnă a predicat păr. Ilie Sirbu din Rusca, despre paznicul Nașterii Născătoarei de Dumnezeu, dând îndemnuri cu privire la creșterea copiilor.

După sf. liturghie s'au sfințit 12 icoane sfinte, 4 ripizi, un acoperământ al sf. prestol — toate donate de credincioși pentru înfrumusețarea sfintei biserici. Președintele cercului a exprimat satisfacția că vede sămânța aruncată de ei în ani trecuți a dat rod bun prin faptul că o bună parte din credincioși s'au întors dela rătăcirile stiliste și prin aceea că arată o deosebită râvnă pentru casa Domnului sub conducerea preotului R. Suru.

După conferința intimă ținută la

Școala primară s'a oficiat — tot în sobor — Vecernia, la care a conferențiat președintele cercului dr. T. Coșeriu despre „Rugăciunea pentru sufletul celor morți” arătând folosul și necesitatea ei.

După terminarea programului preotul locului, în numele poporului dreptcredincios, a mulțumit preoților pentru osteneala ce și-au luat-o de au venit în mijlocul credincioșilor ca să-i învețe calea Domnului.

De remarcat este faptul că în comuna Golești spărușe un fel de stilism sugeneris. Ei aveau hramul bisericii la Adormirea Maicii Domnului, dar pentru că nu aveau cele necesare unei bune petreceri au amânat ruga cu 13 zile, ce cădea astăzi într-o zi de post: Tăierea capului sf. Ioan.

Preoții cercului au sfătuit pe credincioși la ascultarea poruncilor Bisericii și a sfaturilor date de preotul locului Remus Suru, cari conlucră la luminarea poporului.

MEMENTO TIMIȘOREAN

Calendar

MIERCURI 13 SEPTEMBRIE

Ortodoxe: Sf. Martir Corneliu Sutajal
Catholic: Sf. Filip.

Farmacii de serviciu: Circ. I.: Salvaia
Bul. Regele Ferdinand 3. Circ. II.: Mama
lita, Piața Badea Cârțan 8 și Zelter, Strada
Ștefan cel Mare. Circ. III.: Roxin, Piața
Axente Sever. Circ. IV.: Diana, Str. Br
tianu 29. Circ. V.: Kövary. Fratelia: Pa
joth, Freidorf Eremita.

Spectacole

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR

Capitol: „Stăpânul junglei”, cu Evelyn Brent.

Scala: „Gunga Din”.

Corso (fost Rivoli): „Tarantella”, cu Jeanette Macdonald.

Apollo: „Viena de altădată”.

Radio

Miercuri 13 Septembrie

RADIO-ROMANIA, RADIO-BUCUREȘTI
RADIO-EXPERIMENTAL. Ora 7.00 Con
cert de dimineața (discuri); Gimnastica r
mică; Continuarea concertului dimine
(discuri); Sfaturi gospodărești și igienice.
RADIO ROMANIA. 12 Ora, Cota Dunării
a barei Sulina; 12.03 Concert de prânz, Or
chestra Frații Stănescu: Romanele vechi a
arii naționale. RADIO ROMANIA ȘI RA
DIO BUCUREȘTI. 13 Ora; Sport; 13.05 Con
tinuarea concertului Orchestrei Frații Stă
nescu; 13.40 Muzică variată (discuri); 14
Spectacole; Știri artistice; 14.10 Radio-ju
nal; 14.30 Continuarea concertului de mu
zică variată (discuri); Selecțiuni din film
„Căutătoarele de aur” de Warren; Ser
nadă napolitană de Winkler; Clavelitos de
Valverde și Malaguena de Pagans (voce
Lucreția Bori); O noapte în Java de
Schindesser și Tango argentinian de Co
villa; Serenadă la lună și Speranța-melod
de Mancini (voce: Tito Schipa); Potpour
din „Frasquita” și „Eva” de Lehar; 15.10
Actualități. RADIO ROMANIA: 19 Ora
Mersul vremii; 19.02 Cronica artistică;
19.17 Cântăreți din filme (discuri). RAD
ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI: 19.15
„Aurel Vlaicu” de Victor Ion Popa; 20.10
Concert de seară, Orchestra Radio dir. J
Ion Ghiga: voce: D-na Margareta Dejana
Uvertura „Toamna” de Ed. Grieg; Mico
neaua de Mozart, orchestrațiile de I. Ghig
(voce: d-na Margareta Dejana); Păsări
de Schubert, orchestrație de I. Ghiga (voce
d-na Margareta Dejana); Apus de soare
Berlioz, orchestrație de I. Ghiga (voce
d-na Margareta Dejana); Nunta proumbe
lor de Walter Braunfels; Privighetoarea de
Saint-Saens (voce: d-na Margareta De
jana); Fluturile în Aprilie de Hugo Wolf
orchestrație de Ion Ghiga (voce: d-na Mar
gareta Dejana); Murmurul pădurii din
„Siegfried” de Wagner; 21 George Stefan
vici (voce): Comme'o zucchero de Fonzo; A
vucchella de Tosti; Indrăgostitul de Buz
Pecca; Regrete de Delibes; Tu ești liniștea
de Schubert; Toamna de Ceikowsky; Răsă
lună de Muzicescu; Frunză verde barba
de Muzicescu; 21.25 Continuarea concertu
lui Orchestrei Radio, dir. de Ion Ghiga;
Amurg de toamnă de Alfred Alessandrescu
Jocuri populare românești de Bela Bartok
Divertisment rustic de Sabin Drăgoi (Colle
dă, Doină, Dans, Cântec de nuntă); 22 Ra
dio-jurnal (I); Sport; 22.25 Muzică de dans
(discuri); 22.35 Valsuri de Chopin și Rave
(discuri): Vals în la bemol op. 34 No. 1 de
Chopin (pian: Arthur Rubinstein); Vals în
do diez minor de Chopin (pian: Brajowski
ky); Valsuri nobile și sentimentale de Rave
(Orch. Conservatorului în Paris, dir. de
Pierre Coppola); 23 Radio-jurnal (II);
23.15 Concert de noapte al Orchestrei Ion
Giurgoa, transmis dela restaurantul Mo
dern; 23.45 Jurnal pentru străinătate în
limba franceză, germană și italiană.

Discursul dlui Eden la radio Londra:

„Germania s'a făcut vinovată de cea mai flagrantă călcare a bunei credințe internaționale”

Turcia hotărâtă să se țină în afară de războiu

Germania nu vrea să cucerească nici România, nici Jugoslavia

Berlin, 13 (Rador). — D. N. B. transmite următorul pasaj din discursul ținut Sâmbătă de Göring, pasaj care fusese omis din prima transmisiune a discursului:

„Nici în Sud-Est nu mai sunt atâți naivi, cari să vrea să se bată pentru Anglia. Iată diferența. Anglia a uitat că lumea a devenit prin războiul mondial

mai chibzuită. Nici România, nici Jugoslavia, nu vor sacrifica ultimul lor soldat pentru interesele engleze. Ele vor rămâne neutre. Vor rămâne neutre pentru că această atitudine corespunde intereselor lor. Germania nu vrea să le cucerească. Propaganda mincinoasă engleză este aceea care vrea să le capteze.

„Discursul mareșalului Göring a desvăluit falimentul politicii germane”

Londra, 13 (Rador). — Reuter comunică:

În cercurile oficiale se socotește că recentul discurs al mareșalului Göring a desvăluit falimentul politicii germane. Hitler a făcut numeroase făgădueli țărilor străine, dar niciuna n'a fost ținută. Nu este deci surprinzător, că nu se mai are nicio încredere, în vreo asigurare pe care ar putea-o da, și Marea Britanie este prin urmare îndreptățită, când cere ca pacea să se încheie cu un guvern german, în cuvântul căruia să se poată avea încredere. Dar guvernul german induce în eroare pe poporul german, căruia i s'a făgăduit pace cu onoare. Poporul german n'a avut pace, pentru că a urmat vădit o politică de violență, care a făcut războiul inevitabil și n'a avut nici onoare, pentru că lumea recunoaște cruzimea și falsitatea acuzațiilor guvernului german contra Poloniei.

Această tehnică respingătoare — cum a calificat-o primul ministru, a devenit prea familiară. Nu există țară în Europa, care să nu socotească, că guvernul

german urmărește o politică neonobilă, care este o amenințare pentru securitatea și independența tuturor.

Marea Britanie luptă pentru a restabili regulile bunei cuviințe în relațiile internaționale. Până când nu se va fi realizat acest lucru, nicio țară nu este în siguranță. Germania poate spune că nu mai are ambiții teritoriale, dar acest lucru a fost spus prea des, pentru a inspira cea mai mică încredere. Marea Britanie nu dorește un alt Versailles, cum a spus fals Göring, nici prăbușirea Germaniei, ci o pace justă și durabilă, cu oricare alt guvern german onorabil. În ce privește situația economică, observațiile lui Göring pot să fi adus puțin curaj auditorului, care încă dinainte de deschiderea ostilităților a fost redus la rații atât de mici, se poate spune de un guvern care se îmbarcă cu ușurință într'un război ce nu este necesar și în condiții economice a căror gravitate, nici chiar optimismul lui Göring nu a încercat să o ascundă auditorului, în curent cu faptele.

Un violent discurs al d'ui Eden împotriva hitlerismului

LONDRA, 13 (Rador). — D. Eden, ministrul Domniei, care a fost primit după amiază de rege, a ținut în cursul serii o cuvântare la radio. El a spus între altele:

Suntem azi mai strâns și mai întinși unii decât în orice altă perioadă a istoriei noastre. Marea Britanie s'a silit să mențină pacea și în același timp a riscat mari primejdii pentru menținerea păcii.

Intenționat, Hitler a făcut negocierile imposibile și a hotărât să se arunce într'un război de agresiune fățișă. În cele din urmă a mers până acolo, încât a invadat Polonia, pentru că aceasta nu acceptase propuneri de pace pe care nu le primise niciodată de la guvernul german.

N'a fost niciodată o mai flagrantă călcare a bunei credințe internaționale. Polonia și Cehoslovacia au fost totdeauna dispuse să negocieze, dar Hitler a preferat forța. A ales-o și trebuie să suporte consecințele. În ce ne privește, nu vom reveni din drumul pe care am apucat. N'avem nimic cu poporul german, dar nu poate exista o pace durabilă cu nazismul și tot ce reprezintă el. Călcarea cuvântului să fie atârnată de pe pământ. Este o chestiune care nu admite compromis.

Am hotărât să luptăm pentru a dovedi că agresiunea nu aduce beneficii și trebuie ca poporul german să-și dea seama, că Marea Britanie este hotărâtă să continue o luptă până ce acest țel va fi fost atins. Poporul Mării Britanii este gata să lupte într'un forat lung război, absolut până la capăt, pentru a debarasa lumea de hitlerism și de tot ceia ce implică el.

TURCIA ESTE HOTĂRITĂ SĂ SE ȚINĂ ÎN AFARĂ DE RĂZBOIU

Ankara, 13 (Rador). — Președintele de consiliu al Turciei a ținut un discurs la cameră. El a declarat între altele, că Turcia menține raporturi normale cu toți beligeranții, niciun diferend nu există între ea și ele. Relațiile sale cu Polonia sunt amicale. Între ea și Franța și Anglia există o comunitate de interese întemeiate pe baze bine determinate. Negocieri pentru încheierea de tratate cu aceste țări, continuă într'o atmosferă de amicitie. Raporturile turco-sovietice sunt amicale și așa vor rămâne. Turcia este hotărâtă să se țină în afară de război, cu excepția cazului în care ar fi obligată să participe la el prin desfișurarea conflictului. Măsurile militare luate n'au decât un caracter de precauție.

Cerem măsuri urgente contra speculei!

Prețurile maxime ale Primăriei nu se respectă

TIMIȘOARA, 13. — Redacția noastră este zilnic asaltată de cetățenii de toate clasele sociale, cari se plâng de specula care domnește pe piața Timișoarei. Primăria a ridicat numai zilele trecute prețul untului și a cărnii de porc. Cu toate acestea untura nu se poate găsi decât plătind preț superior celui publicat în ziare.

În general, decretarea unor prețuri maxime n'are efect fără control sever și sancțiuni drastice. Publicul așteaptă cu drept cuvânt să fie apărat de către autoritățile competente de speculanții

hrăpăreți cari profită de agitația spiritelor pentru a realiza beneficii imorale și ilegale.

În zadar se cere publicului să nu-și constituie stocuri de alimente când abia după câteva zile se verifică faptul că aceia cari n'au aseritat de bun'ă indemn al dlui primar au ce le trebuie, pe când cetățenii cari n'au vrut sau n'au putut să-și constituie stocuri se află la discreția speculanților.

Așteptăm sancțiunile, cari trebuie să vie!

Acte de curaj și vitejie

Populația Varșoviei se apără cu îndârjire

Toate atacurile germane îndreptate asupra Capitalei au fost respinse

Aviația germană bombardează și orașele deschise

Varșovia, 13 (Rador). — „Havas”: Atacurile germane respinse în cursul zilei de Luni și noaptea următoare: de către apărătorii Varșoviei, erau îndreptate la Nord-Vest împotriva cartierului mărginaș Marymont, iar la Sud-Vest de-a-ungul șoselei care duce la Grojec.

Viguroasa apărare a locuitorilor din Varșovia nu numai că a zdrobit aceste atacuri, dar grație sprijinului artileriei a respins pe agresori. Inamicul, care pare că duce lipsă de artilerie grea, a încercat să compenseze această inferioritate prin întrebuintarea masivă a aviației de bombardament, care a efectuat peste 12 atacuri asupra capitalei.

Întreaga populație a marelui oraș ia parte la apărare. Batalioanele formate de muncitorii din Varșovia au jucat un rol de primul plan în lupte. Femeile se duc până în primele linii, pentru a aduce de băut și de mâncat soldaților. În interiorul orașului, echipele de apărare pasivă și de curățirea terenului, întărite cu mii de voluntari, activează fără cea mai mică întrerupere.

Prizonierii germani luați în cursul contraatacului dela Marymont au fost aduși la Varșovia și supuși la interogații. S'au putut constata că soldații germani n'au nicio cunoștință despre faptul că Franța și Anglia sunt în război cu Germania și că pe frontul occidental, ostilitățile au început de o săptămână. Asupra prizonierilor au fost găsite numeroase ziare național-socialiste, al căror cuprins este cu totul altul decât al edițiilor vândute la Berlin. Sunt ediții speciale, alcătuite anume pentru soldați depe câmpul de luptă.

Știrea neadeverată răspândită de germani despre luarea Varșoviei, a făcut victime chiar în rândurile armatei germane. Astfel, un grup de ofițeri, crezând că Varșovia a fost ocupată de trupele germane, s'a prezentat la unele din baricadele ridicate în cartierele mărginașe. Ofițerii, care se aflau într'un automobil, au fost făcuți prizonieri înainte de a-și da seama că în fața lor se află soldați poloni.

Luptele din jurul Varșoviei

VARȘOVIA, 13 (Rador). — Pat transmite: De trei zile se dau lupte înverșunate în jurul Varșoviei. Întreaga capitală este împrejmuțată cu tranșee

săpate de mai toată populația Varșoviei, timp de mai multe zile.

Pe ziua de ieri, trupele germane au dat un puternic atac dinspre Nord-Vest, atacând periferiile capitalei. Probabil din cauza numărului redus de tunuri grele, inamicul a fost silit să întrebunzeze pe larg aviația, care a bombardat Varșovia de 12 ori. Toate atacurile germane a fost respinse. În luptele din ultimele zile a luat parte și populația civilă.

S'au distins prin bravura lor batalioanele de voluntari.

Orașul Lwow

își organizează apărarea

Paris, 13 (Rador). — Havas anunță: Radio Lwow anunță, că populația locală se organizează pentru a apăra orașul. Locuitorii sapă tranșee, ce vor trebui să servească de adăposturi și se înrolează în masă în organizații de apărare, la care participă și femeile. Invalizii din războiul precedent s'au pus la dispoziția autorităților militare. Pe zidurile orașului așeze invită populația să nu-și părăsească ocupațiile normale, cu toate obligațiile create de situație.

Azi s'a deschis anul școlar. Cu acest prilej s'au celebrat slujbe religioase.

Bombardarea orașelor deschise din Polonia

Varșovia, 13 (Rador). — PAT: BOMBARDAREA ORAȘELOR DESCHISE DIN POLONIA DE CĂTRE AVIAȚIA GERMANĂ A CĂPATAT ÎN ULTIMUL TIMP CARACTERUL UNEI DISTRUGERI SISTEMATICE ȘI METODICE A TUTUROR TARGURILOR ȘI ORAȘELOR CARE N'AU NIMIC COMUN CU TERENURILE DE OPERAȚII SAU CU OBIECTIVELE MILITARE.

ESTE O METODA DE RĂZBOI ÎNCOMPATIBILĂ CU DREPTUL INTERNAȚIONAL ȘI CONTRARIE DECLARAȚIILOR FĂCUTE DE ÎNSUȘI GUVERNUL GERMAN, ÎNCĂ DELA ÎNCEPUTUL RĂZBOIULUI GUVERNUL POLON A ADRESAT UN PROTEST ÎN ACEASTĂ PRIVINȚĂ TUTUROR GUVERNELOR CIVILIZATE.

Mai estin ca oriunde

cu mâncări bune și băuturi veritabile veți putea trăi mulți ani...

bon, curat și estin se servește la Restaurantul

„BOLTA RECE” Prop B²deantu Pe're

Timișoara Cetate Str. Vasile Alecsandri 3 Vis a vis de Banca Românească

Sprijiniți Comerțul Românesc

Normaliștii și normalistele propuși pentru numire ca suplinitori la școlile primare din județele Arad, Caraș, Hunedoara, Severin și Timiș-Torontal

In temeiul art. 135 din legea învățământului primar, Rezidența Regală a Ținutului Timiș a aprobat următoarele numiri de suplinitori la școlile primare și grădinele de copii.

Numiții, au datoria de a raporta telefonic când primesc numirile.

Numirile au fost făcute în ordinea vechimei și a mediei.

Învățătorii bărbați, au fost numiți în seriile inclusiv anul 1937, și numai trei înși din seria 1938.

Învățătoarele, au fost numite până la seria 1939, media 7,50.

1. Bulzan Ștefan, Bocsig.
2. Nicoară Traian, Arad No. 8.
3. Marincas Ioan, Chișineu.
4. Bărnețiu Alexe, Apateu.
5. Popica Constatin, Groși Hălm.
6. Predescu Dumitru, Berechiu.
7. Brăiloiu Gh. Nicolae, Baia.
8. Mnerie Constatin, Bârșa.
9. Haiduc Ioan, Buteni.
10. Egartner Iosif, Saturău.
11. Comloșan Petr. Arad No. 5.
12. Damian Emilian, Arad No. 21.
13. Filip Petru, Iercoseni.
14. Oarcea Vasile, Dud.
15. Motiu Gheorghe, Arad No. 5.
16. Tica Alexandru, Cuedi.
17. Verisan Ștefan, Bocsig.
18. Hălângău Ioan, Vozdoci.
19. Cheveresan Gheorghe, Târnova.
20. Moțica Traian, Nădăș.
21. Belan Mihai, Nădlac, slov.
22. Kubica Boris, Nădlac, slov.
23. Fabry Andrei, Nădlac, slov.

II. Învățătoare

1. Marinescu Victoria, Lupești.
2. Mihut Filareta, Bocsig.
3. Popa Florica, Conop.
4. Dan Elena, Tisa.
5. Zoriclu Lucia, Selegeni.
6. Drig Florica, Rădești.
7. Marcu Ana, Păușeni.
8. Uscățescu Aurora, Sârbl.
9. Homescu Georgina, Cuedi.
10. Paicu Olga, Zimbru.

III. Conducătoare

1. Rațiu Iustina, Arad No. 15.
2. Sekely Iuliana, Tipari.
3. Gligor Smaranda, Arad No. 16.

Inspectoratul școlar jud. Caraș:

I. Învățători

1. Dicu Petre, Soceni.
2. Peia P. Aurel, Reșița.
3. Dima I. Gheorghe, Reșița.
4. Cristea I. Nicolae, Târnova.
5. Mihai D. Ilie, Calina.
6. Simoin C. Ioan, Bocșa-Mont.
7. Marinescu D. Ioan, Bigăr.
8. Opreșoiu Iulian, Docnecea.
9. Ardelean Gheorghe, Bărligete.
10. Răduică O. Mircea, Ravensca.
11. Jelescuteanu Teodor, Văliug.
12. Croitoru Grigore, Oravița 2.
13. Golopența Ioan, Văliug.
14. Tomi Ioan, Iertof.
15. Năvligu Ioan, Nădăș.
16. Ioan I. Marin, Ciudanovița.
17. Murariu Gheorghe, Greoni.
18. Ionescu Gheorghe, Ciclova.
19. Diaconescu I. Dtru, Belobresca.
20. Rădulescu I. Ioan, Moldova Veche.
21. Bâldea Grigorie, Bozovici.

II. Învățătoare

1. Niculina Popeacu, Văliug.
2. Birăescu Veturia, Biniș.
3. Pătuieanu Ana, Goruia.
4. Rădulescu Maria, Leocovița.
5. Emilia Boloanta, Soceni.
6. Petrovici Elena, Borloveni noi.
7. Gherman Irim, Dulci.

III. Grădini de copii

1. Gherdanovici Ana, Oravița Mont.
2. Stoica Valeria, Răcăjdia.

Inspectoratul școlar al jud. Hunedoara:

I. Învățători

1. Storca Anton, Corisor.
2. Borangic Ion, Căzânești.
3. Giura Traian, Almaș Seliște.
4. Popovici Cornel, Dăncu mare.
5. Stănilă Moise, Almășel Iia.
6. Buzuloiu Vasile, Ciula mare.
7. Iancu Petre, Stănoja.
8. Nita Nicolae, Crișan.
9. Lădaru Petre, Măgura Deva.

10. Munteanu Augustin, Hășdău.
11. Vican Lazăr, Săliștioara.
12. Herbei Nicolae, Crăciunești.
13. Dincu Dumitru, Bonțarul sup.
14. Căpățână Sever, Dupăpiatră Gr.
15. Neagu N. Stan, Pui Galați.
16. Marinescu Ion, Baia lui Craiu.
17. Andreescu Miron, Rușor.
18. Cropeanu Aron, Archia.
19. Neguț Vasile, Cherges.
20. Tecu Marin, Lupeni.
21. Ceureanu Mircea, Ciungani.
22. Moisiu Ioanichie, Ilie.
23. Popovici Nicolae, Sereca.
24. Anghel Virgil, Petroșani No. 1.
25. Buligău Nicolae, Sesuri.
26. Buda Dumitru, Vața de jos.
27. Teodorescu Aurel, Bulzești sus.

II. Învățătoare

1. Buzdugan Ana, Renghet.
2. Popa Cornelia, Vața de jos.
3. Călin N. Maria, Boz.
4. Radu Letiția, Ciula mică.
5. Bunea Olaru, Livia, Corna Ciucis.
6. Leonte Eugenia, Toamnatoc.
7. Stoia Cornelia, Visca.
9. Izbășescu Filofteia, Râu barbat.
9. Chiscop Maria, Zdrapți.
10. Tomuța Papai Cornelia, Petroșani No. 2.

III. Școli de copii mici

1. Bixa Silvia, Lupeni.

Inspectoratul școlar al județului Severin, Lugoj

I. Învățători

1. Văcărescu Ioachim, Hodoș.
2. Popescu Ilie, Topleț.
3. Babescu Traian, Fărdea.
4. Fiat Ion, Armenis.
5. Brăiloiu Gh. Ion, Cireșu Col.
6. Crăciunescu Ion, Zorile.
7. Popescu Ion, Bujor.
8. Albăstroi Petre, Globu Craiovei.
9. Străin Grigore, Iablanita.
10. Borlovan Ion, Peșterea.
11. Petzak Iosif, Bethausen f. germ.

II. Învățătoare

1. Popovici Florica, Obreja.
2. Bărbătescu Marg., Lăpușnicel.
3. Manta Natalia, Verendia.
4. Firu Constanța, Dubești.
5. Vasile Georgeta, Vărciorova.
6. Tupan Maria, Zăbalț.
7. Albu Elena, Sintești.
8. Popescu Victoria, Scăiuș.
9. Bădescu Consuela, Sudriaș.
10. Tatalovici Emilia, Tincova.
11. Băcilă Eva, Zervești.
12. Văntu Elena, Cutina.

III. Inv. șc. copii mici

1. Terfelosgă Ecaterina, Iablanita.

Inspectoratul școlar al județului Timiș-Torontal

I. Învățători

1. Bugariu Solomon, Beregsău.
2. Bugariu Ion, Sânmihai rom.
3. Cantoneru Vasile, Beregsău.
4. Toma Dumitru, Sacoșul-mare.
5. Nucă Ion, Jimbolea VII.
6. Pană Marin, Ferendia.
7. Burtea Nicolae, Pustiniș.
8. Trifu Petcu, Soca.
9. Lazăr Ion, Buziaș.
10. Alexandrescu Ion, Urseni.
11. Popescu Ion R., Beșenova-veche.
12. Stanoe Ion, Periam.
13. Lupea Ion, Periam.
14. Barthelme Francisc, Ivanda Secția germană.

II. Învățătoare

1. Diaconovici Ecaterina, Bucovăț.
2. Rogoian Ana, Bazoș.
3. Părvu Ecaterina, Parța.
4. Mircea Maria, Covaci.
5. Ungureanu Aurelia, Col. Bulgară.
6. Vasilescu Teodora, Chizdia.
7. Marșu Magdalena, Breștea.
8. Gherănescu Sevasta, Ciopodia.
9. Naidin Elena, Murani.
10. Farca Ana, Vălcani.

In lumina adevărului

Cum se trăiește în Germania de azi

Fapte și documente - Cartelele - Raționalizare

E o boală simptomatică, proprie vremurilor prin care trecem, ca tot al doilea ins să se constituie în „cel mai bine informat.” Secrete de stat major, numărul diviziilor motorizate, sau a celorlora destinate să fie transportate în dosul frontului dușman pe calea aerului, rezerva în omeni, material de război sau articole alimentare, sunt tot atâtea subiecte, pe cari „domnul bine informat” le atacă, cu date și cifre, la o ceașcă de cafea cu frișcă, sau între două fripturi.

În special în ceiace privește condițiile de alimentare din Germania afirmațiunile diametral opuse vânturate de către „domnul bine informat”, când francofil, când germanofil, reclamă o examinare obiectivă a acestei probleme. În lumina datelor și documentelor ce ne stau la dispoziție și nu sub imperiul și influența afirmațiilor celor două tabere: „Au ajuns deja la cartele!” sau „Au rezerve pe mulți ani!”

Documentele ce le utilizăm sunt ordonanțele apărute mai de mult, privind reglementarea consumului unor articole alimentare și cele mai noi, apărute după izbucnirea războiului actual, reglementând alimentarea populației civile și felul de a utiliza diferitele cartele de către populația civilă.

UN NOU STAT MAJOR

Dându-și seamă, că nu se poate porni la război, uitând bucătăriile de campanie în urmă, sau trimitându-le insuficient aprovizionate, în Germania a luat ființă încă în al doilea an după venirea la putere a lui Hitler, un nou Stat Major. Misiunea acestui Stat Major era ca să lucreze în toate amănuntele sale un plan pentru acumularea de rezerve alimentare în timp de pace și dirijarea economiei naționale în special a agriculturii în așa fel, încât în caz de război, blocadă sau încercuire, populația civilă să se poată aproviziona cu articole alimentare din sursele germane proprii.

Intrucât acest plan a putut fi executat, întrucât chiar în acest plan nu s'au strecurat greșeli de calcul și fiind vorba de producția agricolă în funcție de timp, ploi, etc. întrucât s'a ținut seamă de toate aceste „necunoscute” și „neprevăzute” o va arăta viitorul.

PORTIA RAȚIONALIZATA

Evident, dacă a reușit sau ba „planul de bătăie” al acestui Stat Major în acest moment ni-o indică numai cantitatea de alimente, pe care Statul Major de conducerea ministrului Darré o acordă fiecărui german trecut de 7 ani, cei sub această etate bucurându-se de alte cantități.

Rămâne, ca specialiști în materie să examineze, dacă aceste cantități sunt suficiente pentru nutriția normală a omului, după cum, evident, rămâne, ca aceste măsuri de constrângere și restric-

ție să fie examinate prin prisma situației unei țări, unde nu s'a făcut în această materie, risipa, care se face în alte țări.

Ordonanța mai nouă accentuează în primul rând nevoia de a restrânge consumația cărnurilor, produselor din lapte, ouă, zahăr și alte articole alimentare.

BONURILE

Pentru carne, de cap de om, săptămânal, sunt două bonuri, primul de 250 g carne de vită și 200 gr. carne de porc. Se poate obține aceeași cantitate și în conserve.

Porția de lapte e zilnică de 2 dl. Bonul dă drept la preschimbarea lui în lapte conservat și condensat în praf. Porția zilnică de grăsime fie animalică, fie vegetală de cap de locuitor e de 60 grame, iar bonul se poate preschimba și în 50 gr. brânză, cascaval sau qvardci.

Cantitatea de zahăr de cap de locuitor e de jumătate kgr. lunar, socotit pe toți locuitorii trecuți de un an.

Mai sunt bonuri apoi pentru pîine presate din griz, orez, soia, etc. având dreptul la 150 gr. săptămânal fiecare german din imperiu. Celelalte articole alimentare se distribuie în condițiile dinainte de război și nu sunt supuse unor noi restricțiuni.

GRIJA PENTRU CLASA PRODUCĂTOARE

Ordonanța are dispozițiuni speciale pentru muncitorii din industria de război și industriile de utilitate publică. Aceștia au dreptul pentru zilele „cu carne” la un plus de 70 gr. carne și zilnic 50 gr. grăsime animalică sau vegetală. „Lunea și Vinerea nu e admis a se găti cu carne” — spune ordonanța, iată restricțiunea care poate e cea mai severă pentru un popor mai mult nordic. De două ori pe săptămână nu se gătește decât un singur fel de mâncare. Se exceptează aceia, cari prin ocupația lor au nevoie de o alimentație mai substanțială și mai variată.

Cererile categoriei de muncitori arătate, pentru a li se mări rația alimentară, trebuie soluționate în 24 ore, iar aceia, din vîna cărora aceștia nu-și primesc la vreme rația cuvenită, sunt aspru sancționați.

NU EXISTA EXCEPȚII

La rațiile menționate pentru populația civilă au dreptul și cei internați în spitale, cei din stațiunile balneare, cei materice sau sanatorii. Excepție nu există pentru nimeni.

Ordonanța mai conține o sumă de sancțiuni pentru cei ce speculează fie cu bonurile alimentare, fie cu alimentele obținute pe aceste bonuri.

Din cele expuse aici, — dar ținând seamă și de spiritul organizator german — se desprinde felul, cum e organizată alimentația Germaniei în timp de război.

Traian Birăscu

11. Henzl Edith, Lovrin.
12. Trofin Lucia, Fırteaz.
13. Kühn Elisabeta, Iecă-mică.
14. Săbău Cornelia, Budinț.
15. Stoia Ana, Gaiul-mic.
16. Jufescu Olimpia, Buzad.
17. Bobina Elena, Mănăștur.
18. Cărăbaș Minerva, Pecul-nou.

III. Inv. la școli de copii mici

1. Golcea Maria, Sânmăndrei.

Mulțumesc și pe această cale, tuturor prietenilor și cunoscuților cari au împărtășit durerea mea și au luat parte la înmormântarea soțului meu Alexa Bogdan.

Timișoara, 11 Septembrie 1939

Văd. Maria Bogdan

Aspecte și probleme din Reșița

Alcoolismul, tuberculoza și denatalitatea ea în plină ascendență. Salariile funcționarilor dela U. D. R., scumpetea și lipsa de locuințe. Peșinginea căsătoriilor mixte.

Timișoara, 13. — Cu prilejul unei călătorii în județul Caraș, cel mai frumos dar cel mai sărac județ al Banatului, am făcut și un scurt popas la Reșița, oraș cu aspect de uzină, așa cum i se și spune de altfel. Clădirile sunt înnegrite de fumul ce iese ziua și noaptea din numeroasele furnale ale UDR-ului și tot așa sunt chipurile și sufletele locuitorilor din acest centru industrial.

Altfel, Reșița este localitate curată, grație măsurilor luate de conducătorii orașului în fruntea cărora stă d. primar căp. Blajovan. Piața de aprovizionare este bine organizată, cu respectarea tuturor prevederilor legii sanitare. Un fapt însă care trebuie să ne bucure cu adevărat și care se evidențiază tot mai mult de câțiva ani încoace, îl constituie sporirea elementului românesc, care își face loc în toate domeniile de activitate.

În Reșița-Română sunt două biserici românești de dată mai veche, iar în Reșița-Montană, o biserică nouă, un adevărat monument de artă, este pe cale de a fi terminată, după planurile d-lui ing. V. Vlad. În prezent s'a ajuns la tencuială și va costa peste 8 milioane lei. Credincioșii, muncitorii și funcționarii români, angajați la UDR, au dat numai ei rește 2 milioane pentru această biserică. Cu materiale de construcție a contribuit și Soc. UDR.

Reșița culturală.

În afară de cele 3 biserici, Reșița mai dispune de o Casină Română și un Cerc Cultural UDR, ambele înzestrate și cu bibliotecă. Acesta din urmă, anual organizează cicluri de conferințe, la care sunt invitați să conferințeze profesori atât dela Timișoara cât și dela București.

Mai sunt în acest oraș două coruri românești din cele mai bune: unul al plugarilor, condus de d. Iliasa, funcționar la UDR și altul Reuniunii de cântări, având ca dirigente pe d. Vasile Petrovici, maestru la UDR.

Sunt deasemeni 3 cinematografe, precum și o gazetă săptămânală, de unde rezultă că Reșița, localitate cu 20.000 locuitori, din punct de vedere cultural se prezintă destul de bine.

Trei flagele.

Pentru a ne edifica mai bine asupra întregii situații din Reșița și jur, am căutat să stăm de vorbă cu conducătorii orașului, între cari și cu d. primar Milutin.

Astfel au putut afla că la Reșița și chiar în satele din jur, alcoolismul face ravagii, situație caracteristică mai în toate centrele industriale și miniere. Muncitorii îndeosebi, își cheltuesc ultimul ban pe beutură, iar victimele alcoolului sunt extrem de numeroase.

Ca primă măsură împotriva alcoolismului, de câteva luni, în zilele de 1—2 și 15—16—17 ale fiecărei luni, zile în cari se fac plățile la UDR, în toată Reșița s'a

interzis cu desăvârșire comerțul alcoolului de orice fel.

La sate e mai greu să se ia asemenea măsuri, deoarece acolo țuca proprie nu lipsește din nici o casă.

Al doilea flagel este tuberculoza. Ravagiile acestuia sunt imense, atât la oraș cât și la sate. După spusele d-lui primar Milutin, 35% din numărul total al decedaților, mor din cauza tuberculozei, dar și foarte mulți (la Reșița) din cauza accidentelor de muncă.

Și ca o consecință al alcoolismului și tuberculozei, precum și a altor cauze, denatalitatea este și ea în continuă creștere. Pe acest plan, toate cele 25 comune ale plasei Reșița, se prezintă deficitar.

Sunt trei flagele, trei probleme cari trebuiesc studiate și combătute.

Salariile și avansările scumpetea și locuințele.

Funcționarii dela Soc. UDR, al căror număr este extrem de mare, au și ei motive să fie nemulțumiți. Nu s'au mai făcut avansări de 2 ani și nici majorări de salarii. Veniturile acestora au rămas cele vechi, în schimb traiul s'a scumpit cu 30—40%.

O altă problemă gravă, o constituie lipsa de locuințe, atât cele familiare, cât și camerele mobilate. Un apartament cu 3 camere, costă 3000 lei pe lună. Suferă deci și funcționarii și muncitorii și cei căsătoriți și cei necăsătoriți. Aceștia din urmă se văd siliți a lua masa la restaurant, unde pensiunea pe o zi îi costă 160—200 lei pe zi.

Lipsa de locuințe se datorește faptului că la Reșița mai toate casele de locuit sunt case familiare, cu unul, cel mult două apartamente, iar Soc. UDR nu s'a gândit să construiască case pe seama funcționarilor și muncitorilor. Rămâne deci iarăși o problemă de rezolvat.

Tineretului trebuie să i se dea posibilitatea a-și crea un cămin și o familie. În acest scop, sugerăm creșterea unei bănci pentru acordare de credite și o asociație de ajutor mutual.

Căsătoriile mixte.

Un alt aspect și-o altă problemă la Reșița, găsim în căsătoriile mixte. 75% din funcționarii și muncitorii din acest oraș, sunt căsătoriți cu minoritare, pe cari nu le mai aleg după gradul de intelectualitate. La această situație, contribuie foarte mult scumpetea traiului în raport cu veniturile și lipsa de locuințe.

Cum vedem, la Reșița, toată viața se învârteste pe axa constrângerilor de ordin vital și aceasta numai din cauză că aci nu s'a făcut nimic, sau aproape nimic, pentru ușurarea condițiilor de existență. În vreme ce numărul populației a crescut paralel cu dezvoltarea industriei locale, standardul de viață și numărul locuințelor, au rămas reduse.

La Reșița mai sunt încă multe de făcut.

Încercare de siluire

a unei fete în gara Jebel — Satirul a fost arestat

Timișoara, 13. — În gara Jebel, din județul Timiș-Torontal, s'a petrecut recent un fapt care iese din comun.

Eleva L. T., dela o școală secundară din localitate, având să se ducă la o rudă, s'a urcat în gara Jebel într'un vagon, ce urma să plece mai târziu.

Profitând de faptul că fata se găsea singură în vagon, individul Lugojan Ion din

Jebel a urmărit-o și s'a așezat alături de ea, sub un pretext oarecare, încercând să o siluiască. Lumea care se afla în gară, alarmată de țipetele disperate ale fetei a venit în ajutorul ei, reușind să-l împiedece pe Lugojan să-și împlinească poftelile bestiale.

Satirul a fost arestat de șeful de post din Jebel și înaintat parchetului, care cercetează cazul. Fata, în lupta cu satirul, s'a ales cu răni la față și corp.

Scurte telegrame

externe

Istanbul, 13 (Rador). — Ziarele anunță apropiata călătorie la Moscova d-lui Saracioglu, ministru de externe al Turciei. Data și durata nu sunt însă precizate. Se afirmă însă, că este vorba de întoarcerea vizitel pe care a făcut-o d. Potemkin, vice-comisar al Afacerilor Străine, în Aprilie, la Ankara.

Ankara, 13 (Rador). Adunarea Națională s'a întrunit luni după amiază. Guvernul n'a făcut până acum nicio declarație cu privire la politica externă. Grupul parlamentar al partidului poporului se va întruni Marți. Declarația de politică externă este așteptată pentru Miercuri.

Riga, 13 (Rador). — Agenția „Stefani” comunică: Se anunță din Moscova, că concentrarea trupelor sovietice la frontiera Rusiei Albe constituie, după declarațiile cercurilor autorizate o măsură de precauție devenită necesară din cauza eventualității iminente ca importante forțe ale armatei polone pe fugă să se refugieze pe teritoriul sovietic.

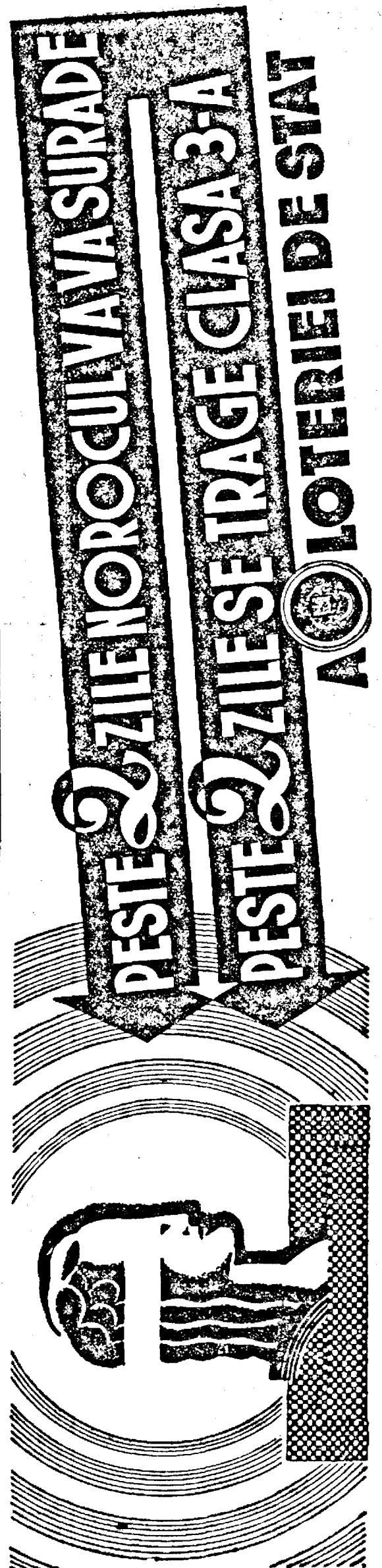
Alger, 13 (Rador). — Un cargobot italian a întâlnit în largul Mării un hidroavion francez în pană. Vasul italian a luat imediat pe bord pe oamenii din echipajul francez, care au fost primiți cu căldură și prietenie. Cargobotul a condus aparatul francez într'un port algerian unde a sosit fără incident.

Paris, 13 (Rador). — Ministrul Lucrărilor Publice desminte că Franța ar urmă să cedeze unei alte țări pachebotul „Normandie”.

Lwow, 13 (Rador). — Lucrările guvernului polon se desfășoară normal. Astăzi, președintele Republicii a primit în audiență pe primul ministru generalul Skladkowskisi, pe vicepreședintele de consiliu inginer Kwiatkowski.

Varșovia, 13 (Rador). — Agenția „Pat” transmite: Apărarea antiaeriană acționează cu succes. Douăzeci la sută din avioanele germane cari au bombardat Varșovia, au fost doborâte de artileria antiaeriană.

Berlin, 13 (Rador). — Agenția „D. N. B.” comunică: Posturile de Radio Kattowitz și Varșovia (situat la Raszyn, la Sud-Vest de Varșovia) au fost ocupate la 8 Septembrie de trupele germane. Cele două posturi stricate de poloni și-au reluat emisiile. Emisiile Kattowitz sunt difuzate în limba germană și polonă. Ambele sunt posturi de radio germane.

TEATRUL COMUNAL

Sâmbătă 23 Septembrie ora 9, seara

Sub înaltul patronaj al Excelenței Sale Dl. Dr. A. ex. Marta
Rezident Regal al Ținutului Timiș

Sediința Literară dată de marele romancier

IONEL TEODOREANU

despre:

Cum am scris Medelenii

Biletele de pe acum la Librăria Cartea Românească și Sala Teatrului

ECONOMICE

Piața cerealelor după urcarea prețurilor pe piețele streine

București (SIR). Piața cerealelor a înregistrat ieri urmările favorabile ale urcării de prețuri de pe piețele streine. Urcarea aceasta a făcut dintr-o dată posibil exportul grâului nostru în Occident. Cu toată urcarea naturală cu sută la sută și cu toată urcarea primelor de asigurare la 10 la sută, s'a oferit ieri pentru grâu la Constanța 43.000 lei vagonul, inclusiv prima de 8.000 vagonul, cu plată în valută forte prin clearingul belgian, olandez și englez. Aceste urcări au înviorat piața cerealelor. Nu s'au putut încheia însă tranzacții până la sfârșitul acestei luni, când expiră prima. Pentru realizarea încheierilor este necesară fixarea primei de grâu pentru perioada de după 1 Octombrie. Orzul s'a urcat la 30 mii lei vagonul, deia 20 mii lei. Fasolea cotează 110 mii lei vagonul.

TAXA SPECIALĂ DE 5% PF CFR INTRĂ ÎN VIGOARE LA 15 SEPT.

Taxa specială de 5 la sută la tariful CFR de călători și 10 la sută la celelalte tarife CFR de mărfuri: intră în vigoare la 15

Importanța lemnului de salcâm

Timișoara, 13. — Camera de agricultură din Timișoara, a primit Direcțiunii comerciale a Casei Autonome a Pădurilor statului, o adresă prin care se face cunoscut că în prezent se face o însemnată exploatare de lemn de salcâm în diferite regiuni ale țării. Adresa spune că lemnul de salcâm este superior și poate fi folosit cu succes pentru stâlpi de gard spalieri și araci de vite etc., înlocuind stejarul care se găsește din ce în ce mai puțin. Un spalier de salcâm durează cel puțin 20 ani, pe când unul de stejar maximum 6—7 ani.

Înlocuirea oferă deci mai multe avantaje.

Această adresă spune că în momentul de față, Direcțiunea comercială a C. A. P. S.-ului pregătește în pădurile satului

In a'u'orul producătorilor de prune

Timișoara, 13. Rezidența regală a ținutului Timiș a fost sesizată de toți prefectii din ținut despre anumite dificultăți pe care le întâmpină valorificarea prunelor anul acesta.

Se știe că toate județele din ținut dar în deosebi județele de munte: Severinul, Carașul și Hunedoara au avut în anul acesta imense cantități de prune, însă producătorii nu au butoaie și nu au cazane suficiente. La aceste lipsuri, anul acesta, din cauza evenimentelor în curs, s'a mai adăugat și lipsa de cumpărători, așa încât producătorii de prune nu știe ce să facă cu recolta în

Septembrie, iar nu la 1 Octombrie, cum a fost publicat în Monitorul Oficial Nr. 206 din 7 Septembrie 1939.

MATERILE PRIME VOR FI LIBERATE ÎMEDIAT DIN VĂMI

București. (SIR). Delegația economică a hotărât ca Ministerul Economiei Naționale și Ministerul Finanțelor să ia măsuri imediate pentru eliberarea de îndată din vămi a următoarelor materii prime și produse fabricate indispensabile economiei naționale: bumbac brut, fire de bumbac, lână brută, fire de lână, piei brute, cauciuc, materii colorante, cupru, zinc, cositor, fontă, oțeluri speciale, cocs metalurgic, produse farmaceutice, aparate chirurgicale, precum și mărfurile destinate fabricilor care lucrează pentru apărarea națională ce se găsesc azi în vămi antrepozite de stat sau particulare. Se vor elibera permise speciale. La noi piața și-a reușit înfățișarea obișnuită. Reinprosopătarea stocurilor a început grație reluării navigației. Tendința de urcare la mărfurile aduse în compensație. Cererile în scădere.

din Oltenia și județul Ialomița pari de 2—2,50 m. lungime și groși de 8—15 cm. diametru, cei mai groși fiind buni la capete, iar cei mai subțiri ca intermediari. În practică se folosește 20—25% capete și 75—80% intermediari.

Parii se vând necoșiți pentru ca astfel pălirea lor să se facă în mod latent, la locul de întrebuințare. Ar fi de dorit ca salcâm să fie folosit cât mai mult în regiunile viticole. Comenzile se vor face la cel mai apropiat ocol silvic, comunicându-se sortimentele și dimensiunile uzitate. Prețul unui vagon de pari (circa 500 buc.) este, ab gara de destinație, franco de orice alte spese C. A. P. S. intenționează să înființeze mai multe depozite județene de pari de salcâm dacă se găsește rentabilitate.

adevăr supra-abundentă din toamna aceasta.

Chestiunea de mai sus a fost luată în discuție și de ultima conferință a șefilor de servicii dela ținut.

Excelența Sa d. rezident regal dr. Alexandru Marta a intervenit la autoritățile locale ale ministerului de agricultură și va interveni și la minister, pentru luarea măsurilor impuse de situație.

S'a propus ca ministerul să vină în ajutorul producătorilor de prune prin direcția monopoliului, acordând acestei direcții sumele necesare pentru cumpărarea prunelor oferite spre vânzare.

Statutul grupărilor corporative

Citim în cotidienele de specialitate din Capitală că în cercurile federației de fotbal se pregătește un statut care să limiteze posibilitatea de acțiune a acestora.

Elaborarea acestui statut a fost determinată — se zice — de unele acțiuni, cu mijloace de multe ori ilicite, prin care unele grupări corporative au lovit interesele altor grupări.

Aversiunea față de grupările corporative din partea celorlalte datează de recentă vreme, însă coincide cu epoca de după introducerea profesionalismului în fotbal, sau mai precis cu ivirea primelor semne ale grupărilor de fotbal.

Astăzi grupările corporative se găsesc oarecum în situație mai bună decât acele grupări care își bazează existența pe rețelele făcute la matchuri și pe hărnicia unor susținători entuziaști, cari își vâra mâna în buzunar ca să mai urnească carul împotmolit.

Întâiu grupările corporative au de suportat un buget mai redus, căci dând serviciul fotbalistilor, nu plătesc — în majoritatea cazurilor — decât prime, sau în orice caz numai salarii mici, de obicei numai suplimente de câteva sute de lei.

În al doilea rând grupările corporative dispun de un fond, pus la dispoziție de firma respectivă, care pune gruparea la adăpostul grijilor materiale.

În al treilea rând angajații firmei contribuie cu cotizații lunare la susținerea echipei. Dacă aceasta contribuție este benevolă sau este urmarea unei presiuni morale exercitate din partea direcțiunii, nu importă acum.

Și în fine grupările corporative pot acorda concedii neimitate jucătorilor spre deosebire de alte grupări cari și-au plasat jucătorii pela diferite firme și instituțiuni.

La aceste trebuie să mai adăugăm faptul că foarte mulți jucători preferă cluburile corporative unde își pot continua meseria sau funcțiunea pe care au învățat-o. Mai ales că foarte multe grupări nu sunt în situația financiară ca să satisfacă obligațiunile materiale luate față de jucători. Durere am văzut că cele mai multe grupări — chiar și cele mari — și-au încheiat activitatea în sezonul trecut cu scandaluri provocate de jucătorii neplătiți la vreme.

În asemenea împrejurări grupările corporative pot face achiziții cu multă ușurință decât grupările celelalte cărora li s'a luat chiar posibilitatea de a proceda la remanierea echipei lor, și gura speranță de a mări interesul marelui public și de a ajunge astfel la un aport financiar.

E logic deci că activitatea grupărilor corporative să fie privită din capul locului cu o dușmănie izvorâtă dintr-o înțelegere de înțeles.

Grupările corporative fiind deocamdată puține, grosul factorilor determinanți caută să reacționeze și să „mitigeze” posibilitatea de acțiune a acestor grupări.

Nu știm care vor fi punctele cardinale ale statutului care se proiectează, dar sperăm că acest statut nu va fi un produs al unei camarile. Sportul, și în special fotbalul, românesc are nevoie de tot sprijinul material, din partea oricui ar veni, chiar dacă ar trebui să se înghită anumite surprize neplăcute produse de „deplasarea” valorilor.

Odată cu profesionalismul noi, ca în toată lumea, trebuie să creăm în drepturile bazate pe o liberă concurență adecă să folosim expresiuni mai banale, acela cumpără cine are parale, și jucătorul se duce acolo unde crede că i se oferă mai multe garanții în ce privește retribuția lor momentană, sau chiar la viitorul lor de după cariera de fotbalist.

Statutul grupărilor corporative nu pare ceva prea prematur în relațiile românești. Că unele grupări corporative uzează de unele mijloace ilicite, aceasta poate fi adevărat, dar pentru fiecare cojoc trebuie să se găsească un ac, care să intervină atunci când s'a constatat vre-o călcare de regulament.

Dar atunci când prin Muncă și Viață Bună se caută popularizarea sporturilor în masele muncitorești și prin aceasta implicat ridicarea și înmulțirea numărului grupărilor corporative, un statut care să limiteze acțiunea și drepturile grupărilor corporative trebuie privit ca un balast care împiedică dezvoltarea.

Și mai ales nu se poate trece cu vederea că cele mai consolidate grupări din România sunt tocmai cele corporative. Fie ca ele se chiamă CFR Phoenix UDR, Universul, Monitorul Oficial, Adesgo, Mica, Electrica sau altcui.

Și la urmele de ce să se ia pâinea acelor jucători de fotbal, cari neputând trăi numai din fotbal profesază și o meserie?

MICA PUBLICITATE

Folosiți mica publicitate a ziarului „Dacia”
Costul unui cuvânt este 1 leu, minimum 10 cuvinte

Locuință modernă cu 4 camere și dependințe, cu 2 terase, în Bvdul Diaconovici Loga Nr. 26, e de închiriat pentru data de 1 Noembrie a. c. Informații la portar.

Doi elevi sau elevi primesc cu toată întreținerea. A se adresa: Alexandrina Baba, II, Str. Joffre Nr. 10.

Primăria Municipality
Sectorul 2 Administrativ.
4435/1939.

PUBLICAȚIE

În baza Deciziei Nr. 5062/1939 a Judecătoria I Urbane Timișoara toate obiectele rămase după defuncta Pecnyik Suzana se vor vinde la licitație publică la 27 Sept. 1939 orele 15 în Circ. II, Str. Telegrafului Nr. 32. Timișoara, la 12 Sept. 1939.

Montia, șef de sector.

Publicație de licitație.

Consiliul parohial ortodox-român din comuna Tolvădia județul Timiș-Tor. publică licitație cu oferte închise pentru construirea a 9 ferestre și 7 uși precum și construirea tavanului la casa neterminată ce se află în curtea bisericii.

Licitația se va ține în ziua de 17 Septembrie 1939, în localul oficiului parohial ortodox-român la ora 15. Dacă la licitația primă nu se va ajunge la nici un rezultat licitația a doua se va ține în 24 Septembrie 1939, la aceiași oră și în același local.

Consiliul parohial își rezervă dreptul a da aceluia maestru în care are mai mare încredere indiferent de prețul oferit.

Consiliul parohial nu acordă licitanților nici un fel de spese.

Tolvădia la 13 August 1939.

Ilie Jivoin, secretar.

Pr. Aurelia Găstănaș, președinte.

Chestiunea Iuhos a reînviat...

— Statul solicitat să-și exercite dreptul de preemțiune —

Timișoara, 13. — Chestiunea Iuhos, care a preocupat ani de zile instanțele din Timișoara și dela Cluj, e destul de cunoscută cititorilor, ca să mai fie nevoie s'o explicăm amănunțit.

O delegație din comuna Brestovăț, compusă din dd. notar Iuliu Ioanoviciu, primar Gh. Marches, preot Victor Andraș și mai mulți țărani, prezentată Marti în audiență la Excelența Sa d. rezident regal dr. Alexandru Marta, a repus pe tapet această chestiune.

Delegația a arătat că Elisabeta Iuhos, care actualmente trăiește la Budapesta, mai are la Brestovăț 825 jugăre pământ arabil și pădure, iar asupra acestei

averi apasă o datorie de circa 900.000 lei, impozite și amenzi către stat, pentru delict silvice. Dat fiind că nimeni nu plătește această datorie, delegația dela Brestovăț a cerut ca statul să-și exercite dreptul de preemțiune asupra pământului de acolo, folosindu-l pentru coloniști.

Această cerere s'a făcut și pentru cele 400 jugăre pe cari le posedă acolo avocatul Armin Schimerling, fost juriscult al familiei Iuhos, care de asemenea are datorii neachitate către stat.

În legătură cu chestiunile de mai sus delegația dela Brestovăț a înaintat Ex. celei Sale un memoriu.

INFORMAȚIUNI

Istoriul zilei

— La 14 Septembrie 1658 a fost numit ca principe al Transilvaniei Acașiu Barcsay, în locul lui Rakoczy care s'a refugiat în munți.

— În 14 Septembrie 1700 s'a votat regulamentul disciplinar de către Sinodul dela Alba-Iulia.

— La 14 Septembrie 1788 a fost bătălia de lângă Slatina între armata împăratului Iosif al II-lea și Turcii.

— În 14 Septembrie 1895 s'a inaugurat marile pod peste Dumăre dela Cerna Vodă.

P. C. MILOȘ

— O MASĂ LA ȚINUT, Excelența Sa d. Rezident Regal dr. Alexandru Marta a oferit Marți la ora 1 o masă la ținut, la care au participat: d. secretar general dr. Gh. Ciupe; d. general Constantin Atanasescu, inspector al cavaleriei, însoțit de d. maior Vasiliu, șef de stat major; d. general Petre Georgescu, comandantul Diviziei I. cavalerie, însoțit de d. maior Ion Trandafirescu, șef de stat major; d. prefect col. V. Popovici; d. primar dr. Emil Tieranu; d. Ilie Lungulescu, primpreședinte al Curții de Apel; d. Călin Brediceanu, fost ministru; d. col. N. Madancovici, comandantul gărzilor F. R. N. din ținutul Timiș; d. col. Georghiș, inspector al jandarmării; d. inspector general școlar Sabin Erușanu; deputații prof. Căndea, dr. Anton Bogdan, C. Beșa și d. Coriolan Proșteanu, șef de cabinet al Excelenței Sale.

— Pentru cei ce petiționează la primărie, Primăria municipiului Timișoara, observând că mulți cetățeni adresează petițiile fără a le semna și fără a le timbra legal, atrage atenția celor interesați să-și iscălească petițiile, iar malfabedii, pe lângă numele scris de un piutor de carte, să-i pună amprenta. Cel ce nu timbrează petițiile și nu le înmânează conform acestor instrucțiuni, riscă a-și vedea actul pus la dosar, fără nici o rezolvare. Petiționarilor, cari în oaza legii timbrului sunt scutiți de timbrare, sunt rugați ca în capul petiției să amintească acest lucru, referindu-se la articolul respectiv din legea timbrului.

— Starea civilă. Născuți: Doina Simițean, Andrei Mracsek, Amalia Neumann, Viorica Eleiura. Morți: Eugen Bugel, funcționar de 28 ani; Ioan Chiribean, lucrător, 52 ani; Eufemia Bandu, 64 ani; Maria Baternay, 83 ani. Căsaătorii: Iuliu Mihnea cu Ileana Schmidt, William Dunay cu Clara Görfi, Desideriu Szilagyi cu Maria Szokoly, Antonie Ilie Glicze, Floarea Cochinescu cu Floarea Popp, Panait Mircea cu Emilia Paul.

— Dr. Hirsch Alexandru, specialist în boli de piele, venerice urinare și-a reluat consultațiile. Raze röntgen (x) și ultrascurte. Bul. Ferdinand, Casa Palace. Tel. 24-26.

— Cursurile de notari se deschid la 1 Octombrie. Cursurile școlii de notari de pe lângă ținutul Timiș, anunțate pentru data de 15 Septembrie, se deschid numai la 1 Octombrie a. c.

— Important pentru proprietarii de autovehicule. Se aduce la cunoștință tuturor proprietarilor de autovehicule, autoturisme, autocamioane și autocamionete din orașul Timișoara și județul Timiș-Torontal, a se prezenta cu autovehiculele în fața comisiei de rechiziționare militară, în zilele de 13 și 14 Septembrie 1939, care funcționează în Timișoara II, Aleea Octavian Goga, la Pădurea Verde, afară de acei proprietari cari au fost prezentați cu autovehiculul dela data de 1-11 Septembrie a. c. și posedă asupra lor dovezi speciale eliberate de către comisie, și cărora în prezent se află rechiziționată și repartizată unităților militare.

— Când birjarul e beat. Aseară pe la orele 20.30, trecând cu birja prin fața Teatrului Comunal, birjarul Racz Samuil, în stare de beție a lovit tramvaiul nr. 8, condus de vatmanul Panescu Dumitru. Accidente de persoane n'au fost. Cazul e în cercetarea poliției.

— Mandatul comisiunilor de calificare profesională a fost prelungit. Ministerul Muncii a trimis Camerei de muncă din Timișoara o circulară prin care aduce la cunoștință că mandatul comisiunilor de calificare profesională care expiră la 1 Octombrie a. c., a fost prelungit pe încă un an. Aceasta pentru ca lucrările de eliberare și preschimbare a totalurilor de capacitate să poată continua fără întrerupere și mai accelerat.

— Achitarea unui grup de muncitori. Tribunalul militar din localitate, a desbătut ieri procesul unui grup de 35 muncitori dela minele „Cozla”. După o lungă dezbateră, tribunalul a adus o sentință prin care i-a achitat.

— Accident de circulație. Ieri între orele 13-15, automobilul nr. 2043 Tmș, condus de șoferul Nöbel Emeric, trecând pe Bul. Regele Ferdinand a lovit pe Weghean Anton, care încerca să traverseze strada cu bicicleta. Biciclistul s'a ales cu leziuni ușoare la picioare. Cazul se cercetează.

— O donație dela Simeria pentru înzestrarea armatei. Prima societate de înmormântare Simeria-Hunedoara a făcut o donație de 6000 lei pentru înzestrarea armatei. Aprecieăm deosebit acest gest al numitei societăți.

— Puternic incendiu la Deva. Acum câteva zile, la locuința lui Borș Carol din orașul Deva, str. Pietroasa 5 a izbucnit un violent incendiu, flăcăriile mistuind un șopron, 13 care de fân, 5 care de paie și alte obiecte de gospodărie. Paguba pricinuită se evaluează la aproximativ 20-30.000 lei. Incendiuul a luat naștere dela un burlan al unei măsini de gătit, care era instalat sub șopron.

— Catedre vacante. Inspectoratul școlar Timișoara, aduce la cunoștința celor interesați, că sunt libere catedra de L. Italiană cu Franceză la liceul comercial de băieți Hațeg și catedra de L. Germană cu Franceză la liceul de băieți Deva. Doritorii de ale ocupa se vor adresa urgent Inspectoratului Școlar Timișoara, cu actele necesare.

— Examenе pentru posturile vacante dela Inspectoratul școlar al ținutului Timiș. La inspectoratul școlar al ținutului Timiș sunt vacante 5 posturi de impiegați stagiaři. Pentru ocuparea lor se va ține la Inspectorat un examen, la 15 Septembrie crt. Candidații nu pot fi decât bărbați, cu bacalaureatul sau o școală similară. Termenul de înscriere este până la 14 l. c.

D. dr. N. Secoșianu, medic chirurg, ginecolog, reîntorcându-se din concediu și-a reluat consultațiile în Bulev. Berthelot 3, orele 10-12 și 3-5.

Primăriile orașelor pot să revândă măști contra gazelor

București, 13 (Rador). — Rezidentul Regal al ținutului Bucegi a aprobat ca, primăriile orașelor din ținut, să cumpere măști pentru apărarea contra gazelor, dela fabricile de măști, și apoi să le revândă populației care ar dori să și le procure. La Brașov și Plocești s'a pus și în aplicare măsura.

Uriaș incendiu la Iași

Iași, 13. — Azi dimineață s'a declarat un uriaș incendiu, la fabrica „Industria mătasei și lânii” din str. Smârdan. Se crede că focul a provenit dela un scurt circuit la magazia de bumbac a fabricii, focul întinzându-se și luând proporții. Fabrica era asigurată pentru 18 milioane. Sunt pagube de 15 milioane lei. Focul continuă.

Defavorabil bilanț demografic al României în luna Aprilie 1939

Timișoara, 13. — „Buletinul Demografic al României” sosit acum prezintă datele mișcării populației în țară pe luna Aprilie 1939. Aceste date sunt aproape alarmante. În 15 județe numărul morților întrece pe cel al nașterilor! Între acestea se află toate județele ținutului Timiș.

Iată cifrele, mai grăitoare ca orice comentariu:

S'au născut în țara întreagă în luna Aprilie 1939 47.485 copii (în Aprilie 1938 s'au năcut 52.493). Numărul deceselor a fost 40.573 (34.570). Excedentul nașterilor este deci de numai 6.912 (în Aprilie 1939 încă 17.923!).

În ținutul Timiș situația se prezintă astfel:

La o populație probabilă la 1 Ianuarie 1939 de 1.708.399 suflete, s'au înregistrat în Aprilie 1939: 2699 nașteri și 3669 decese, deficitul fiind astfel de 970

suflete! Au murit 522 copii sub un an. Proporțiile demografice obișnuite în ținutul Timiș sunt prin urmare: nașteri: 19.2 la o mie de locuitori pe an, decese: 26.1 la mie, excedentul (negativ): — 6.9. Mortalitatea infantilă: 19.3 decese sub un an din 100 nou născuți.

Nașterile și decesele se repartizează pe neamuri în felul următor (în toată țara):

Români: nașteri 38.357 (80.8 la sută din total), decese 31.589 (77.9 la sută).

Unguri: nașteri 2475 (5.2 la sută), decese 2520 (6.2 la sută).

Germani: nașteri 1362 (2.9 la sută), decese 1260 (3.1 la sută).

Evrei: nașteri 769 (1.6 la sută), decese 871 (2.1 la sută).

Sporul relativ al populației românești e singura notă favorabilă în bilanțul demografic atât de trist al lunii Aprilie 1939.

Alte cârți de meșter terminate

Următorii meseriași patroni: bărbieri, cofașori, mancouriste și pedicouriste își pot ridica cărțile de meșteri dela Camera de muncă din Timișoara: Ardelean Efta, Ast Carol Gheorghe, Ambross Andrei, Adamovici Carol, Awender Pavel, Arbesser Ladislau, Bibolar Gheorghe, Bosica Ioan, Barany Mihai, Bereneanțu Ioan, Breban Dionisie, Breier Antoniu, Benko Ioan, Bachici Vasile, Brăuer Augustin, Bongardt Gheorghe, Bermeș Ioan, Bild Iosif, Brumin Matei, Bittner Francisc, Bartlong Francisc, Brăuner Nicolae, Bauer Ioan, Bokor Iosif, Boldovici Ioan, Bücher Sigismund, Betschner Ferdinand, Begow Nicolae, Buray Benjamin, Baog Ioan, Bene Emeric, Borș Iosif, Berger Nicolae, Braun Ioan, Binder Petru, Bold Enric, Brăner Ludovic, Cheie Simion, Caragena Ioan, Chichizan Petru, Cingău Moise, Căărăneanțu Traian, Cepulo Petru, Catiel Ștefan, Dinczer Francisc, Damian Toma, Doboșan Ștefan, Djebo Ioan, Dormuth Ioan, Dinstl Ioan, Dupca Mihai, Dopșa Emeric, Eremia Ștefan, Emenett Ștefan, Eberle Frederic, Ehling Ioan, Ehling Iosif, Ehling Francisc, Erhardt Francisc Iosif, Fröhr Ioan, Franciscov Gheorghe, Foale Ioan, Frank Matei, Fendler Friderich, Fritz Ioan, Farka Ilie, Florea Ioan, Fischer Mihai, Fiedel Iosif, Focht Petru, Foran Matei, Frazekas Iosif, Firneisz Mihai, Fodor Andrei, Gossner Ioan, Galetaru Gheorghe, Gassenfart Martin, Geisz Petru, Gagianschi Manoilă, Golubov Ilie, Giurin Atanasie, Gerhardt Ioan, Gruicin Dragoljub, Ghergułow Matei, Göz Iosif, Graf Ioan, Gerschwach Iacob, Giulvăzan Nicolae, Giel Antoniu, Gottschall Enric, Gruia Simion, Geisz Mihai, Gl'de Filip, Gyukity Dragomir, Gieszer Ioan, Grün Ioan, Gavrin Arsenie, Grossmayer Iosif, Hermann Nicolae, Heinrich

Ioan, Hager Gheorghe, Hellmann Ioan, Hubert Matel, Hoffmann Friderich, Horak Francisc, Horvath Pavel, Heim eHrmann, Hadnagy Novac, Hauschild Gheorghe, Harusz Mihai, Hockl Francisc, Henz Enric, Heidenger Francisc, Heinrich Ferdinand, Hoff Dominic, Hutterer Gheorghe, Heinrich Antoniu, Humann Nicolae, Iacsin Lazar, Ioanovici Ilie, Iovan Ștefan, Iung Francisc, Ingrisch Iacob, Ieremici Tvetco, Iacobi Iosif, Iust Ioan, Jung Viliam, Jung Petru, Kneip Ioan, Klein Ioan, Kappel Petru, Kilczer Ioan, Kirucza Alexandru, Kohajda Ioan, Kasza Carol, Krachtusz Ioan, Kadi Iosif, Koller Ioan, König Ștefan, Kapiteni Ioan, Kronenberger Adam, Kiss Mihai, Kintsch Nicolae, Klingle Frideric, Krohn Pavel, Klefasz Valentin, Kratochwill Petru, Koller Petru, Knopfloch Petru, Klemens Gheorghe, Kiss Ioan, Kolmer Nicolae, Knaub Iosif, Knapp Iosif, Kiefer Martin, Kirsch Ioan, Kronenberger Ioan, Kovacs Carol, Koch Mihai, Keininger Petru, Kombyenov Milivoi, Kämfer Villiam, Kratochwill Iosif, Lauritz Iosif, Lenhardt Francisc, Lechin Mihael, Lupu Ioan, Laica Danilă, Lambrecht Ioan, Lahn Mihael, Lambert Petru, Laub Ioan, Lupuț Ioan, Linster Filip, Lauer Petru, Lenhardt Gheorghe, Lenhardt Ioan, Lind Francisc, Lincz Matel, Lind Francisc, Murariu Lazar, Mathesz Francisc, Mengai Mihai, Markert Laurențiu, Micăleacu Dimitrie, Martin Nicolae, Mitschang Adam, Markovici Ljubomir, Molnar Gheza, Müller Iacob, Meszaros Mihai, Martin Petru, Mayer Margareta, Mohr Andrei, Maltry Matel, Mauherz Iosif, Marinkov Dușan, Miatov Rada, Marincu Iin, Millin Isa Matyi Ferdinand.

(Urmează în numărul viitor.)

După organizarea gărzilor F. R. N. din plasa Comloșul mare

Telegramele Suveranului trimise Excelenței Sale dr. Alex. Marta, Rezident Regal și dlui colonel N. Madancovici

Timișoara, 13. — Excelența Sa d. rezident regal dr. Alexandru Marta și d. col. N. Madancovici, comandantul gărzilor F. R. N. din ținutul Timiș, au primit următoarele telegrame, răspuns la telegramele de omagiu, adresate M. Sale Regalului cu ocazia organizării gărzilor din plasa Comloșul mare:

D-lui

Dr. ALEXANDRU MARTA

Rezident Regal al Ținutului Timiș

Majestatea Sa Regele mă autoriză să Vă exprim înaltele Sale mulțumiri pentru sentimentele de omagiu, exprimate

cu prilejul organizării gărzii naționale.

Directorul secretariatului particular al M. S. Regelui
EUGEN BUHMAN

D-lui colonel

N. MADANCOVICI

Comandantul gărzilor naționale din ținutul Timiș

Majestatea Sa Regele mulțumesc pentru asigurările de credință exprimate cu prilejul organizării gărzilor naționale.

Directorul secretariatului particular al M. S. Regelui
EUGEN BUHMAN

